

Schakend Nederland - januari 1996

Prof. dr. H.J. van den Herik: Harvard-cup

De verwachting was dat de zesde Harvard Cup een doorbraak voor de computers te zien zou geven. Immers vorig jaar (1994) had WChess van David Kittinger 5 uit 6 gescoord tegen zes sterke grootmeesters. De computers waren dit jaar duidelijk sterker geworden en dus .... Deze eenvoudige redenering bleek evenwel niet op te gaan. Het mens-machine toernooi om de zesde Harvard Cup, dat plaatsvond op 27-28 december 1995 in New York, werd een overtuigende overwinning voor het team van de zes Amerikaanse topgrootmeesters. Het menselijke team versloeg het computerteam met 23.5 - 12.5. Kortom, de computers scoorden ongeveer 35%.

Toernooi

Het toernooi bestond uit 9 ronden. Iedere ronde vonden er vier mens-machine partijen plaats. Het grootmeesterteam en het computerteam bestonden beide uit 6 spelers. In de 9 ronden *rapid chess* speelde elke deelnemer 6 partijen, zodat er dus per ronde twee computers en twee grootmeesters vrij waren. De gedachte hierachter is dat mensen af en toe een vrije ronde nodig hebben om op adem te komen. In de eerste ronde wonnen de computers nog met 3-1, maar in de vijfde en achtste ronde verloren ze maar liefst met 4-0.

Resultaten

De resultaten van de grootmeesters waren als volgt (tussen haakjes vermelden we de toernooiprestatie-punten):

1. Joel Benjamin 4.5 (uit 6) (2694);
2. Michael Rohde 4.5 (2656);
3. Boris Gulko 4 (2597);
4. Gregory Kaidanov 3.5 (2511);
5. Ilya Gurevich 3.5 (2510);
6. Patrick Wolff 3.5 (2508).

Harvard-cup

■ JAAP VAN DEN HERIK

Grootmeester Benjamin werd tot winnaar verklaard op grond van prestatiepunten.

Voor de computers waren de resultaten:

1. Virtual Chess 3.5 (uit 6) (2644);
2. Chessmaster 4000 for Windows 95 3 (2581);
3. M-Chess Pro 2.5 (2514);
4. WChess 1.5 (2758);
5. Socrates 95 1 (2268);
6. Junior 1 (2254).

Er komt nog een match tussen Benjamin en Virtual Chess voor het uiteindelijke kampioenschap.

Trend

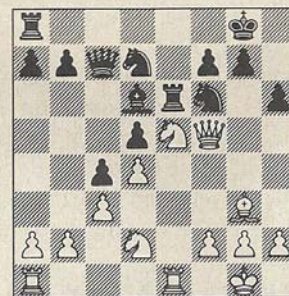
Bezien we de ontwikkeling sinds 1989 (1^e Harvard Cup), dan moeten we concluderen dat na een aarzelend begin de score van het computerteam in 1991 op ongeveer 25% kwam en dat ook zo bleef in 1992 en 1993. In 1994 vond een doorbraak plaats naar bijna 40%. Dit kwam toen vooral door de score van WChess. In 1995 waren de mensen kennelijk gewaarschuwd voor WChess, dat nu slechts 1.5 punt scoorde. Met een 35% score is er sprake van een lichte terugval. De producent van Chessmaster 4000, Glen Hendrickson, zei daarover: 'De mensen hebben mogelijk voor het laatst geluk gehad dit jaar, maar volgend jaar komen we terug.'

Kaidanov-WChess

Harvard Cup 1995

- 1 e4 e5 2. Pf3 Pf6 3. Pxe5 d6 4. Pf3 Pxe4 5. d3 Pf6 6. d4 d5 7. Lg5 Le7

8. Ld3 0-0 9. 0-0 h6 10. Lh4 Te8 11. Te1 Lg4 12. Pbd2 Pbd7 13. c3 c5 14. Dc2 c4 15. Lf5 Lxf5 16. Dxf5 Dc7 17. Pe5 Ld6 18. Lg3 Te6

19. Pxf7 Txe1 + 20. Txe1 Lxg3 21. Pxb6 + Kh8 22. Pf7 + Kg8 23. Ph6 + Kh8 24. hgx3 Wit speelt op winst, maar heeft de verdedigende kracht van de zwarte stelling duidelijk onderschat 24. ... gxh6 25. Dg6 Pg8 26. Df7 Dc6 27. Te6 Tf8 28. Dg6 Da4 Dit zijn wel bijzonder mooie zetten; aanval en verdediging worden gecombineerd 29. Db1 Pdf6 30. Pf3 Pe4 31. a3 Dd7 32. Te5 Pe7 33. Dc1 Kg7 34. Th5 Tf6 35. Th4 De6 36. Tf4 Pg6 37. Txf6 Dxf6 38. De3 h5 39. De2 Df5 40. De3 Dg4 41. Dc1 h4 42. Pxb4 De2 Weer zo'n mooie dame zet. De pion op b2 is belangrijk en zwart laat zien dat hij het begrijpt door zo te spelen. 43. De3 Dxb2 44. Pf5 + Kf6 45. g4 Pxc3 46. De8 Dc1 + 47. Kh2 Df4 + 48. Kh3 Dc7 49. g3 Pe4 50. f3 Pg5 + 51. Kg2 Da5 52. f4 Dd2 + 53. Kf1 Dd1 + 54. Kg2 Pxf4 + Opnieuw een keurige combinatie. Natuurlijk, computers rekenen dit uit, maar toch .... 55. gxf4 Df3 + 56. Kh2 Dh3 + 57. Kg1 Dxb4 + 58. Kh1 Df3 + 59. Kh2 Dxf4 + 60. Pg3 Df2 + 61. Kh1 Dxb3 62. Dd8 + Kg6 63. Dg8 + Kf5 64. Dc8 + Ke4 65. Dxb7 Dh3 + 66. Kg1 Pf3 + 67. Kf2 Dh2 + 68. Kf1 Dg1 + Wit geeft het op.